

tioner. Paa Bregning, Ebberødgaard og Ribe Aandssvageanstalt staar der mange Hundrede Børn paa Ekspektancelisten. Inspektøren ved Bregning Aandssvageanstalt har meddelt, at der foreligger ca. 200 Anmodninger om Optagelse paa Anstalten; en hel Del af disse Anmodninger gaar flere Aar tilbage i Tiden, og de, som nu indsende Anmodninger, kunne ikke vente at komme i Betragtning før om 3—4—5 Aar. Man kan uhyre let sætte sig ind i, hvor overordentlig besværligt — og her tænker jeg ikke paa den økonomiske Side af Sagen — det er for en Familie, som ikke er indrettet derpaa, at have aandsvage Børn; og af saadanne findes der Hundreder. Saa er der en Mængde Børn, som ikke just ere aandsvage, men som ikke ere egnede til at komme paa Hospitaler, idet disse jo ikke ere til for at modtage uheldredelige Personer; saadanne Hospitaler mangle vi. Der er disse Mellemløbere af aandsvage og daarligt begavede Personer, Børn og unge Mennesker, som finde Optagelse omkring i mange Hjem, og det er en meget stor økonomisk Byrde for Familien. Jeg ved, at Hjelpekassernes Bestyrelser i alt Fald i Købstæderne og for en stor Del ogsaa i Landkommunerne stille sig meget liberalt i Henseende til at yde Hjælp til disse, men som Følge af Ministerens Udtalelse, det Cirkulære, som er fremkommet, og som Følge af de meget smaa Bidrag, som ofte ydes fra Kommunerne, har man fra enkelte Hjelpekassers Bestyrelser betydet de Familier, som have saadanne svage eller helt aandsvage unge Personer hos sig, at de ikke fremdeles kunne gøre Regning paa Tilskud. Det er et Vrangbillede af, hvad man kalder Kultur, naar Folk, som have paataget sig en moralsk Forpligtelse overfor Personer, der ikke kunne klare sig selv, henviser til at søge det offentlige Fattigvæsen. Hvad der sker i disse Tilfælde, er, at private Folk paatage sig de Opgaver, som det var Statens Pligt at løse ved at supplere de Institutioner, der allerede findes til Optagelse af disse Personer.

Inden dette Lovforslag, som jeg haaber maa blive vedtaget enstemmigt, forlader Tinget, vil jeg knytte et Par Bemærkninger til nogle Udtalelser, som faldt fra det ærede Medlem fra Gudme (Ravn), Udtalelser, som ikke ere os fremmede, naar man ser hen til den Modstand, Tanken i dette Lovforslag har vakt i visse konservative Kredse udenfor Salen. Det ærede Medlem har gjort sig til Talsmand

for den Opfattelse, at dette at yde Hjælp til trængende Enkers og Enkemænds Børn er det samme som at gaa bort fra det Grundlag, hvorpaa hele det nuværende Samfund hviler. Det ærede Medlem udtalte i Gaar følgende: „Jeg gaar nemlig ud fra, at det endnu den Dag i Dag her i Landet anses for Forældrenes Pligt at forsørge deres Børn, og jeg vil meget advare Tinget imod at komme bort fra dette Standpunkt, thi derved vil man i Virkeligheden komme ind paa vilde Veje“. Mine Meningsfæller og jeg skulde ønske, at det virkelig var muligt for alle Forældre i dette Land at give deres Børn det Underhold og den Opdragelse, ethvert Barn har Krav paa; men vi vide alle, hvorledes Forholdet er. Her er ikke Ret til Arbejde; Tusinder gaa arbejdsløse, og Titusinder af dem, der arbejde og endog saa have en meget lang Arbejdsdag, tjene ikke saa meget, at de ere i Stand til at ernære deres Familie; i alt Fald om Enkernes store Skare kan det siges, at den Løn, de faa for deres Arbejde — og det gælder baade Land og By —, er saa ringe, at de ofte maa give Afkald paa de rent materielle Fornødenheder. Yderst sjældent er en Kvinde Dagløn i København og Købstæderne over 2 Kr., hyppigt er den under. Ude paa Landet er Daglønnen meget sjældent over 1 Kr. 50 Øre, hyppigt omkring 1 Kr., og Vinterdage er den mindre, nemlig 75 eller 50 Øre. For nogen Tid siden var jeg paa den Egn, hvor det ærede Medlem bor, og var inde hos en Enke med 5 Børn. Hun arbejdede paa en Herregaard, og den Hytte, som blev anvist hende til Bolig, var af den Beskaffenhed, at da jeg og en anden af Arbejdernes Tillidsmænd klagede til Sundhedskommissionen over den, forbød Sundhedskommissionen at benytte denne Hytte til Beboelse. Vedkommende Enke havde en Arbejdsdag fra Kl. 3¹/₂ om Morgenen til Kl. 8 om Aftenen med en Afbrydelse af 2—3 Timers Hvile, og hele Betalingen herfor var 7¹/₂ Kr. om Ugen. For disse 7¹/₂ Kr. skulde hun tilvejebringe det fornødne til sig og sine Børn! Nu indrømmer jeg, at Forholdene kunne være bedre adskillige Steder paa Landet, men synderlig mere, end denne Enke faar, faa de i Almindelighed ikke for deres Arbejde.

Nu er det, jeg gerne vil spørge det ærede Medlem (Ravn), der taler saa meget om Ansvarret: Er det ikke disse Kvinder, der først og fremmest vise, at de have Ansvarret, vise, hvor meget de holde af deres Børn, disse Kvinder, som paatage